

Opmærksomhed paa, hvad der sikkert er det høje Tings Medlemmer bekendt, at Landbokommissionen har afgivet en Betænkning i Vinter angaaende Anvendelsen af offentlig Jord i offentligt Eje og angaaende Jordbrugernes, særlig de mindre Jordbrugeres, Kreditforhold. Det har været et Ønske hos mange, og det Ønske er udtalt af mig i dette høje Ting, at en Lov som denne kunde fremmes hurtigst muligt. Det drejer sig om et Lovforslag, der netop skulde tilsigte i det væsentligste at modvirke den uheldige Indflydelse, som Højkonjunkturer har for de Nybyggere, der skal oprette Statshusmandsbrug for Tiden. Den tilsigter i det væsentligste at stabilisere disse Brugerens Driftsvilkaar i den kommende Tid. Jeg vil derfor meget henstille, at man ved den Udvalgsbehandling, som sikkert vil blive Lovforslaget til Del, vil søge at faa en Mulighed for, at den offentlige Jord, vi har, kan anvendes, med Laan efter denne Lov til Bygninger, under de Vilkaar og efter de Bestemmelser og Regler, som er foreslaaede i Landbokommissionens Betænkning angaaende Formen for Brugen af Jord i offentligt Eje.

Hvis man faar ændret § 6 i det foreliggende Lovforslag i denne Retning, vil man sikkert imødekomme et Ønske, der næres af mange. Man vil gøre det muligt, at Loven med større Tryghed kan sendes ud til Benyttelse af unge Mennesker her i Landet. Man vil borttage noget af den Risiko, de ellers gaar ind til selv med et 4 pCts Laan, naar dette Laan under normale Forhold er langt større, end hele Ejendommen er værd. Jeg vil gerne begrunde denne Henstilling lidt nærmere. Vi har her i Landet godt 60,000 Tdr. Land Præstegaardsjord. I de fleste Egne af Landet er det ret god Jord, ret velbeliggende, og den overvejende Del egner sig for Udstykning. Den er spredt over hele Landet og vil i de allerfleste Egne kunne imødekomme en virkelig Trang til Oprettelsen af egne Hjem, fordi den for en kortere Tid er tilstrækkelig til at tilfredsstille det rimelige Behov i saa Henseende. Denne Jord er Statens og det offentliges. Hvis den kunde benyttes efter nærværende Lov, vilde man komme bort fra det yderst uheldige, der mange Gange her i Tinget er blevet paa-talt, at sælge Præstegaardsjord under de nuværende Forhold. Jeg har med Uvillie set, at dette er sket. Jeg synes ikke, det er rigtigt, at Staten under de nuværende

Forhold er Jordspekulant, afhænder sine Arealer til en Overpris, med andre Ord laver Gullasch paa Jorden. Det vilde efter min Opfattelse være langt rigtigere, om Staten, som ejer Jorden, stillede sig paa det Standpunkt kun at forlange Vederlag for den Værdi, den til enhver Tid har staaende i den Jord, end om den, fordi der er Trang til egne Hjem, nu byder sine Arealer ud til Benyttelse til Statsbrugere uden at tage i Betragtning, at denne Handel med den enkelte Bruger maaske kan medføre, at vedkommende ikke med sin bedste Villie kan klare sig, naar Nedgangskonjunkturerne kommer. Det var rimeligt, at den offentlige Jord blev anvendt saaledes, at den vedblivende tilhørte Staten, og at man kun svarede en rimelig Afgift af Værdien til enhver Tid efter de Prisforhold og andre Forhold, der spiller ind i Landbrugserhvervet. Da faar Staten til enhver Tid, hvad der tilkommer den, man stabiliserer Brugsforholdene og forhindrer, hvad Statens Arealer angaar, en Spekulation, der aldrig er af det gode for Landbruget i det hele. Af disse Grunde vil jeg meget henstille, at man tager dette Spørgsmaal under alvorlig Overvejelse og følger Landbokommissionens Mindretalsindstilling. Der er nemlig den Væsensforskkel mellem Indstillingerne fra Landbokommissionen, at hvis denne Indstilling af Mindretal A ikke følges, vil alle de Virkninger i Retning af Stabilisering af Forholdene, som jeg her har nævnt, udeblive. Hvis man fikserer Afgiften af de Arealer, man udbyder, bliver det kun en anden Form for Prioritering, og Virkningen bliver, at Afgiften altid kommer til at staa i Forhold til den Vurderingspris, der i Øjeblikket bliver sat paa vedkommende Areal. Væsensforskellen ligger i, at Mindretal A har sagt, at den Afgift, der skal svares, skal bygges paa periodiske Vurderinger til Ejendomsskyld, og en Vurderingspris efter, hvad Jorden er værd i Bondegaardsstørrelse der paa Egnen efter de gældende Forhold, og at Mindretal B vil have en aarlig fast Afgift. Hvis man ikke følger denne Indstilling af Mindretal A, falder for mig hele Interessen ved nærværende Lovs Benyttelse i saa Henseende, saa vil jeg hellere tilraade, at man ikke prøver paa at anvende nærværende Lovforslag her, for saa vil efter min Opfattelse Muligheden for en bedre Løsning i Fremtiden være saa stærkt forkludret, at jeg ikke paa nogen Maade kunde tilraade nu at tage denne Løsning af det foreliggende Forhold.